

Ewa Rudnicka
Biblioteka Uniwersytecka
UWM w Olsztynie
Joanna Więckowska-Trzyska
Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
w Warszawie

**„Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie”
VIII Bałtycka Konferencja Zarządzanie i Organizacja Bibliotek.
Gdańsk 15–16 maja 2014 r. Sprawozdanie z obrad**

Słowa kluczowe: *czytelnictwo, badania czytelnictwa, praca z czytelnikiem, promocja czytelnictwa, upowszechnianie czytelnictwa, czytelnictwo niepełnosprawnych*

Bałtycka Konferencja Zarządzanie i Organizacja Bibliotek ma już ośmioletnią tradycję. 15–16 maja 2014 r. kolejny raz spotkali się w Gdańsku bibliotekarze, bibliotekoznawcy oraz osoby zainteresowane podnoszoną problematyką. Tytułem VIII Bałtyckiej Konferencji było: „Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie”. Temat znany, ale jak się okazuje niezwykle ciekawy. Zmieniające się otoczenie bibliotek, rozwój technologii, ewoluujące sposoby komunikacji społecznej powodują zmiany w działaniu bibliotek. Czytelnictwo Polaków to temat często poruszany na łamach prasy, zwykle przedstawiany w czarnych barwach, zwłaszcza gdy omawiany jest w kontekście badań Instytutu Czytelnictwa i Książki Biblioteki Narodowej. Konferencja miała pokazać pracę bibliotek w zakresie popularyzacji czytelnictwa, współczesne sposoby pracy z czytelnikiem oraz zmniejszanie dystansu wobec czytelników niepełnosprawnych. Konferencja zgromadziła około 120 uczestników. W siedmiu sesjach wygłoszono 39 referatów oraz przedstawiono pięć prezentacji sponsorów, znanych i współpracujących na co dzień z bibliotekami.

Pierwszy dzień obrad odbył się na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Gości powitała w imieniu organizatorów — Uniwersytetu Gdańskiego (UG) i Politechniki Gdańskiej (PG) — dr Maja Wojciechowska. Zwróciła uwagę zebranych na 650-lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ) jako jednoczesnego jubileuszu Biblioteki Jagiellońskiej, co czyni rok 2014 wyjątkowym dla środowiska naukowego Polski. Obrady otworzył Dziekan Wydziału Filologicznego, prof. UG dr hab. Andrzej Ceynowa, który w krótkich słowach wyraził sceptycyzm wobec alarmistycznych wieści dotyczących czytelnictwa zmieniającego się wraz ze społeczeństwem.

Pierwsza sesja poświęcona była współczesnym problemom czytelnictwa. Prelegenci przedstawiali dane statystyczne dotyczące czytania na świecie i w Polsce, badania dotyczące czytelnictwa i jego propagowania oraz technologie mające wpływ na proces czytania. Dr hab. Marek Nahodko (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ) w referacie „Wpływ nowych technologii na czytanie naukowe” porównał obecne badania

procesu czytania tekstów naukowych z badaniami przeprowadzonymi w 1977 r. Prelegent zaproponował własny podział czynności czytania: czytanie i nawigowanie.

„Upowszechnianie czytelnictwa jako temat publikacji fachowych — próba bibliometrycznej analizy zagadnienia” to tytuł wystąpienia dr Joanny Kamińskiej (Zakład Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego (UŚ)). Autorka zaprezentowała efekty swoich badań nad postrzeganiem przez bibliotekarzy problematyki czytelnictwa. Na podstawie *Polskiej Bibliografii Bibliologicznej* oraz *Bibliografii Bibliografii i Nauki* przeanalizowała 1000 publikacji z lat 1945–2008. Bibliotekarze wykazywali różną aktywność i zainteresowanie tematem popularyzacji czytelnictwa. Obecnie problematyka ta podejmowana jest na łamach prasy fachowej średnio pięć razy w roku. Dr Bożena Żołędowska-Król w prezentacji „Programy promujące czytelnictwo na świecie” przedstawiła różne programy czytelnicze, dla różnych grup wiekowych czy społecznych. Materiał badawczy stanowiła zawartość BABIN-u, z którego zbadano 100 artykułów z lat 2000–2013. Omówiono BABELAS — program portugalski, „Books on the Fly” — kampanię amerykańskich linii lotniczych i bibliotek stanowych czy też programy resocjalizujące „Zmienić życie przez literaturę” — kurs dla młodzieży pod nadzorem kuratorskim i dla ich kuratorów (USA).

Następna prelegentka, Alla Tarasiuk (Biblioteka Główna Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS)), w referacie „Potrzeby informacyjne w aspekcie psychologicznym” przedstawiła zagadnienie rozwoju człowieka w kontekście jego potrzeb informacyjnych. Zwróciła uwagę na związek temperamentu z możliwościami wyszukiwawczymi oraz na rolę bibliotekarza w rozwiązywaniu problemów użytkowników. „Nowe technologie w świecie książki” to tytuł wystąpienia Zofii Tatarek (Polska Akademia Nauk Biblioteka Gdańska), która przybliżyła zebranych elektroniczne nośniki umożliwiające odbiór książki — nie tylko jej czytanie. Cyfrowe nośniki książek są rozpatrywane przez odbiorców pod kątem ceny, pojemności, marki czy wymiarów matrycy. Prelegentka zauważyła, że rynek reaguje na potrzeby osób wykluczonych w czytaniu — niewidomych, którzy dzięki nowym aplikacjom dostępnym w nośnikach mogą zrealizować swoje potrzeby czytelnicze.

Sesję II pt. „Czytelnictwo dzieci i młodzieży” prowadziła i moderowała dr Beata Żołędowska-Król, a otwierało ją wystąpienie dr Agnieszki Łobockiej (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Uniwersytet Wrocławski (UWr), której referat „Biblioteki publiczne wobec potrzeb młodych odbiorców” był analizą podejmowanych przez biblioteki publiczne inicjatyw na rzecz dzieci i młodzieży oraz próbą odpowiedzi na pytania, czy działania te mają jakikolwiek wpływ na popularyzację czytelnictwa. Współczesna edukacja czytelnicza zaczyna się już w grupie najmłodszych użytkowników (0–3). Agnieszka Bieńko (Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL) i Instytut Badań Edukacyjnych (IBE)) w wystąpieniu „Co robić by uczniowie czytali? Refleksje polimedialnej polonistki”, próbowała odpowiedzieć na pytanie zawarte w tytule, prezentując możliwe metody propagowania czytelnictwa wśród młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Zaprezentowała ciekawe akcje internetowe służące temu celowi. Zachęcała do poprzedzania procesu analizy lektury szkolnej projekcją jej adaptacji filmowej oraz do twórczego podejścia do lektury poprzez wprowadzenie tzw. Fan Fiction, polegających na tworzeniu — na podstawie istniejącej książki — własnych filmów, komiksów lub też opowiadań nawiązujących do pierwowzoru.

Prof. Mariola Antczak wraz z Pauliną Krzewicką (Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego (UŁ)), w wystąpieniu „Święta biblioteczne okazją do promocji bibliotek szkolnych” przybliżyły wybrane święta związane z biblioteką, książką i czytelnictwem. Zaprezentowały wyniki badań dotyczących realizacji wybranych świąt w bibliotekach szkół łódzkich. Bardzo ciekawą inicjatywę zaprezentowała dr Magdalena Cyrklaff (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). W prezentacji „Lipdub jako nowoczesna forma promocji instytucji non-profit (na przykładzie bibliotek)” przedstawiła genezę, ewolucję oraz podstawowe kryteria, które powinien spełniać lipdub (rodzaj krótkiego wideoklipu), aby stać się wizytówką biblioteki bądź innej instytucji kultury. W trakcie prelekcji zaprezentowano liczne przykłady ciekawych lipdubów, nakręconych przez studentów, czytelników i pracowników promujących biblioteki oraz uczelnie.

Zagraniczne inicjatywy na rzecz popularyzowania czytelnictwa dzieci przedstawiły kolejne prelegentki. Maria Bosacka (Biblioteka Instytutu Pedagogiki UW) w wystąpieniu „Wykorzystanie podcastingu w popularyzowaniu literatury dla dzieci oraz czytelnictwa wśród dzieci na przykładzie Book Talks Quik and Simple Nancy Keane” przybliżyła formę podcastingu jako internetowej publikacji dźwiękowej (lub filmowej), która najczęściej przybiera postać regularnych odcinków transmitowanych kanałem RSS. Specyfikę funkcjonowania włoskiego projektu „Nati per leggere” przedstawiła w referacie „Urodzeni po to, by czytać — włoski projekt promujący głośne czytanie najmłodszym” Agnieszka Maroń (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŚ). Autorka zaprezentowała krótki film pokazujący sposób promocji projektu we Włoszech, opisała działania podejmowane przez koordynatorów i uczestników oraz przedstawiła materiały promocyjne i szkoleniowe wspierające tę ciekawą inicjatywę.

Uczestnicy konferencji zapoznali się także z dotychczasowymi efektami projektu „Nati per leggere, który zaangażował zarówno bibliotekarzy, jak i pediatrów do promocji głośnego czytania najmłodszym. Artykuł „Monster High jako przykład rozbudowanego systemu rozrywkowego dla dzieci” Pauli Gamus (Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ) to doskonały przykład drogi dziecka do książki. Monster High jest jednym z fenomenów kultury popularnej dla dzieci. To produkt totalny, którego elementem, obok lalek, filmów animowanych i gadżetów, jest powieść. Wystąpienie to zamknęło II sesję pierwszego dnia konferencji.

W sesji III prelegenci przybliżyli zagadnienia ujęte w bloku tematycznym „Działalność bibliotek a problemy czytelnictwa”, którą prowadziła i moderowała dr Joanna Kamińska. Jako pierwsza wystąpiła dr Dagmara Bubel (Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej), która w referacie „Lean management jako forma organizacji pracy bibliotek naukowych ukierunkowana na promocję czytelnictwa” przedstawiła koncepcję „szczupłego zarządzania” w odniesieniu do usprawniania procesów bibliotecznych nakierowanych na promocję czytelnictwa. Lean management powinno stać się kulturą biblioteki skierowaną na oczekiwanie czytelników, rozwój pracownika, kreatywność i innowacyjność.

Czytelnictwo osób niepełnosprawnych jako forma uczestnictwa w kulturze to tematyka następnych prezentacji. Agnieszka Kwolek (Sekretarz Zarządu Stowarzyszenia „Larix”)

w wystąpieniu „System udostępniania cyfrowych książek mówionych przeznaczonych dla osób niewidomych we współpracy z bibliotekami publicznymi” przybliżyła Czytak — urządzenie będące odpowiedzią na potrzebę dostępu osób niewidomych i słabowidzących do cyfrowej książki mówionej. Opracowanie w 2003 r. formatu Czytaka pozwoliło na digitalizację zbiorów wcześniej dostępnych tylko na kasetach. Celem referatu Anny Stachowicz (Biblioteka i Ośrodek Informacji Filmowej Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi) było przedstawienie działalności Biblioteki w Zespole Szkół Specjalnych nr 4 w Łodzi, która wspiera czytelnictwo dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym. Prezentując zdjęcia, autorka zaprosiła uczestników na wirtualny spacer po salach biblioteki, do przyjrzenia się układowi książek na półkach, zajrzenia do centrum multimedialnego i pracowni informatycznej oraz przybliżyła formy pracy bibliotekarzy z dziećmi upośledzonymi. Sławomir Sobczyk (Biblioteka Główna ASP w Krakowie) w referacie „Wydawnictwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie — oferta czytelnicza nie tylko dla artystów” omówił działalność wydawniczą ASP i zanalizował ofertę wydawnictw zwartych i ciągłych w latach 2005–2013. „Inicjatywy wspierające czytelnictwo osób z niepełnosprawnościami podejmowane przez Ośrodek Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu (Oddział Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej — Książnicy Kopernikańskiej) to tytuł wystąpienia Agaty Bernas (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu), w którym autorka omówiła historię powstania ośrodka, zaprezentowała zbiory oraz działania wspierające czytelnictwo osób niepełnosprawnych, a także wybrane inicjatywy czytelnicze.

Zamykające tę sesję wystąpienie, a tym samym pierwszy dzień konferencji, to referat Lidii Szczygłowskiej (Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej) pt. „Z biblioteką w plecaku”. Z badań wynika, że czytelnicy korzystający z różnych urządzeń elektronicznych do odczytu książek, kupują więcej książek i więcej czytają. Autorka pokrótce omówiła zalety i wady urządzeń służących do czytania publikacji elektronicznych, najważniejsze parametry czytników e-książek i e-papieru, oraz zaprezentowała ich dodatkowe funkcje.

Drugi dzień obrad miał miejsce na Politechnice Gdańskiej, gdzie zebranych powitała dyrektor Biblioteki Głównej PG, inż. Bożena Hakuć. Sesję uświetnili swą obecnością byli i obecni senatorzy RP, byli rektorzy uczelni i członkowie Rady Bibliotecznej. Prorektor ds. kształcenia PG, prof. dr hab. Marek Dzida otworzył drugi dzień konferencji przypominając, że rok 2014 jest również rokiem jubileuszowym Politechniki Gdańskiej.

Pierwsza sesja prowadzona była przez Roberta Szczodrucha z Politechniki Gdańskiej (koordynator projektu Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej (PBC)), a tematem jej były programy wspierające rozwój czytelnictwa. Renata Ciesielska-Kruczek (Sekcja Angielska Biblioteki Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie) w prezentacji „Projekty czytelnicze w Polsce i na świecie” wskazała różnorodność oddziaływań promujących czytelnictwo tak na świecie, jak i w Polsce. Zwróciła uwagę zebranych na inicjatywy oddolne, działania rządowe i samorządowe. Projekt „Bookstart”, „Run and Read” czy „Na dobry początek” to polskie projekty, które spotykają się z dużym zainteresowaniem społecznym. „Jak to się robi na Północy — projekty wspierające czytelnictwo książek w krajach skandynawskich na przykładzie Szwecji” to tytuł wystąpienia dr Mai Chacińskiej (Instytut Skandynawistyki i Lingwistyki Stosowanej UG), która przybliżyła zebrany

działania czytelnicze na gruncie szwedzkim. Przykładem szwedzkiej społecznej inicjatywy czytelniczej jest „Ministerstwo Opowiadania”, której adresatami są osoby wykluczone z rynku pracy, wywodzące się ze środowisk emigranckich. Małgorzata Augustyniak (Katedra Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UŁ) w referacie „Działania popularyzujące czytelnictwo podejmowane na terenie Łodzi” przekazała wnioski z przeprowadzonych w Łodzi badań czytelnictwa. Akcje łódzkie często odbywają się w miejskim plenerze np. w Manufakturze, w tramwajach, na ulicach. Dzięki wykorzystaniu otwartej przestrzeni miejskiej zyskują rozmach i aktywizują wielu mieszkańców.

Problem współzależności otwartości nauki polskiej z czytelnictwem poruszyła Joanna Raczkowska (Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (UW ICM)) w prezentacji „Jak otwarta nauka może wspierać czytelnictwo? Studium przypadku *Otwórz Książkę*”. Serwis „Otwórz Książkę” to cyfrowa kolekcja współczesnych dzieł naukowych głównie z zakresu nauk humanistycznych. Badania wskazują na liczne zalety serwisu, nie tylko wynikające z jego dostępności, lecz również z ułatwień, jakie niesie technologia i nowe nośniki treści naukowych.

„Czuły Barbarzyńca i inni. Działalność kawiarni literackich jako forma promocji książki” to referat wygłoszony przez Monikę Curyło (Biblioteka Katedry UNESCO UJ), w którym zaprezentowano inicjatywy warszawskie i krakowskie, łączące cele komercyjne z promocją czytelnictwa. Kawiarnie literackie są miejscami spotkań towarzyskich, ale i spotkań autorów książek z czytelnikami. Inicjatywa skierowana jest do różnych grup wiekowych, także do dzieci, które dzięki temu uczą się kultury książki i otwartości na doznania literackie.

„100 lat tradycji kontra biblioteka cyfrowa” to wystąpienie Malwiny Tomali-Pietrzak i Grzegorza Gogacza (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa (MBC)). Prelegenci przedstawili zagadnienie cyfryzacji zbiorów jako sprzyjającą bibliotekom inicjatywę, nie tylko w zakresie otwierania szerokiej publiczności zbiorów dostępnych jedynie nielicznym, ale także promującą czytelnictwo i zachęcającą do skorzystania z drukowanej wersji książki.

Czytelnictwo środowiska naukowego to problematyka poruszana w II sesji, a prowadzona przez dr Dagmarę Bubel. Dr Maria Otto (PAN Biblioteka Gdańska) w prezentacji „(Nie)znajomość języka łacińskiego a praca badawcza z wykorzystaniem zbiorów specjalnych” wskazała na zanik wśród studentów uczelni wyższych znajomości języka łacińskiego, będącego naszą europejską tradycją naukową. Czyni to współczesnego wykształconego człowieka niemy na część informacji zawartej w zbiorach bibliotecznych. Dr Scholastyka Baran i Ewa Rudnicka (Biblioteka Uniwersytecka UWM w Olsztynie) w referacie „Biblioteka naukowa a udostępnianie beletrystyki na przykładzie Biblioteki Uniwersyteckiej w Olsztynie” przedstawiły wyniki ankiety przeprowadzonej w 2013 r., dotyczącej czytelnictwa literatury pięknej. Wyniki badań wskazały na duże zainteresowanie tym rodzajem literatury w bibliotece akademickiej oraz formami popularyzacji beletrystyki prowadzonymi przez bibliotekarzy. „Czytelnictwo studentów w latach 2009–2013 w świetle badań statystycznych Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu. Studium

komparatystyczne” to tytuł wystąpienia dr Bogumiły Celer i Aldony Zimnej (PBP Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu). Badanie miało charakter panelowy — przeprowadzono je w 2010 i 2013 r., a wykazało rosnące zainteresowanie zbiorami ksiąźnicy tak drukowanymi, jak i elektronicznymi.

Proces podejmowania decyzji o zakupie zbiorów do biblioteki na podstawie analizy zachowań czytelniczych przedstawili Krzysztof Moskwa i Honorata Niemiec (Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechnika Wroclawska) w referacie „Wplyw postaw czytelniczych na decyzje związane z zakupem zagranicznych e-zasobów czasopiśmienniczych na podstawie dostępow testowych organizowanych w Politechnice Wroclawskiej”.

„Rewolucja w czytaniu? Refleksje na temat czytelnictwa w Bibliotece Uczelnianej Politechniki Gdańskiej” to wystąpienie Tatiany Andrzejewskiej, Bożeny Hakuć i Bożeny Kray (Biblioteka Politechniki Gdańskiej). Prelegentki omówiły wyniki badań przeprowadzonych w bibliotece dotyczących czytelnictwa naukowego, odnosząc się do wcześniejszych referatów, co stworzyło podstawę do późniejszej dyskusji. Zauważono, że czytanie w wolnym czasie literatury pięknej dla przyjemności jest postrzegane przez badanych jako czynność ekskluzywna, mająca związek z wychowaniem domowym.

Kolejna sesja była poświęcona działaniom bibliotek akademickich na niwie propagowania czytelnictwa, a prowadzona była przez Annę Grygorowicz. Urszula Chmielewska (Biblioteka UG) w prezentacji „Bibliotekarz w dobie informacji cyfrowej” zaznaczyła rolę bibliotekarza w zarządzaniu wiedzą, ale i nośnikami treści naukowych i nienaukowych. Źródła elektroniczne mają duży wpływ na pracę bibliotekarza, zwłaszcza umiejętność poruszania się po środowisku cyfrowym. Monika Jaworska i Ewa Rzeska (Biblioteka Główna UMCS w Lublinie) w referacie „Serwis IBUK w zasobach on-line bibliotek uniwersyteckich” kontynuowały tematykę książek cyfrowych. Przedstawiły wyniki badań z lat 2008–2013 dotyczących współpracy bibliotek uniwersyteckich z platformą IBUK w zakresie uzyskiwania dostępow do polskiej naukowej książki elektronicznej. Następne wystąpienie — Andrzeja Hołaska (Biblioteka Biotechnologii i Nauk o Żywności Filia Biblioteki Politechniki Łódzkiej) — „Czytelnik najważniejszy, czyli kilka słów o tym, co w Bibliotece Biotechnologii i Nauk o Żywności Politechniki Łódzkiej uczyniono dla jego potrzeb” traktowało o wprowadzonych w bibliotekę innowacjach. Miały one znaczący wpływ na klimat pracy tak bibliotekarzy, jak i czytelników, którzy w tych działaniach stoją na pierwszym miejscu. Joanna Kępko i Iwona Packiewicz (Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku) w referacie „Biblioteka hybrydowa w dobie informacji cyfrowej — nowy wymiar funkcji informacyjnej na przykładzie Biblioteki Uniwersyteckiej w Białymstoku” zwróciły uwagę na wielopoziomowe oddziaływanie bibliotek na potrzeby czytelnicze tak w przestrzeni fizycznej, jak i w środowisku elektronicznym. „Organizacja i przebieg warsztatów dla bibliotekarzy w Bibliotece Uniwersyteckiej w Bergen jako przykład funkcjonowania instytucji w otoczeniu globalnym” to tytuł prezentacji przygotowanej przez Hannę Grabowską (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu). Szkolenia dla bibliotekarzy są elementem zwiększania kapitału intelektualnego biblioteki, co służy bliższemu i dalszemu otoczeniu instytucji.

„Wpływ marketingu i działań pro jakościowym na czytelnictwo” to tytuł ostatniej sesji konferencji, a prowadziła ją Grażyna Jaśkowiak. Beata Gamrowska i Tomasz Piestrzyński (Biblioteka Uniwersytecka UŁ) w wystąpieniu „Badanie efektywności działań marketingowych w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego” określili marketing jako rodzaj działalności bibliotecznej mający duży wpływ na zarządzanie instytucją, pozwalający dostrzec nowe szanse w obszarach czasem niezauważanych przez biblioteki akademickie. Justyna Stępień (Biblioteka Uczelni Łazarskiego) w referacie „Konsument na rynku usług społecznych. Zachowania, trendy” skupiła uwagę na usługach społecznych, które realizują biblioteki. „Zarządzanie przez jakość odpowiedzią na nowe funkcje społeczne bibliotek” to prezentacja Marcina Karwowskiego (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu), będąca kontynuacją myśli poprzednich prelegentów. Przedstawiono symulację kompleksowego zarządzania przez jakość (TQM), co miało zobrazować wpływ tej metody zarządzania na rozwiązywanie problemów bibliotecznych. Anna Aniszewska-Sworczuk (Biblioteka Ateneum — Szkoły Wyższej w Gdańsku) referat „Segmentacja rynku i jej rola w procesie dostosowywania oferty usług bibliotecznych do potrzeb czytelników” poświęciła dostosowywaniu usług do potrzeb czytelników realnych i potencjalnych. Ostatnim prelegentem konferencji był dr Zbigniew Gruszka (Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ), który w prezentacji „Customer Satisfaction Index jako narzędzie badania poziomu satysfakcji w bibliotekarstwie” przedstawił możliwości zastosowania metody wykorzystywanej dotychczas głównie na gruncie biznesu.

Konferencję zakończyła dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Gdańskiej, inż. Bożena Hakuć. W krótkim podsumowaniu zauważyła, że czytelnictwo jest przedmiotem troski nie tylko bibliotekarzy, na co wskazuje kończąca się konferencja. Działania bibliotek propagujące czytelnictwo są dowodem na ciągłą pracę nad kulturą czytelnictwa w Polsce i na świecie.

Bałtycka konferencja co roku jest miejscem spotkań bibliotekarzy z różnych typów bibliotek. Jest to niezwykle inspirujące doświadczenie, zachęcające do podejmowania inicjatyw sprawdzonych już na innym gruncie. Tegoroczne obrady obfitowały w liczne przykłady działań pro czytelnictwa oraz wskazywały na źródła tychże inicjatyw — oddolne, społeczne i władz rządowych czy samorządowych. Przedstawiono stan czytelnictwa naukowego i popularnego na podstawie przeprowadzonych badań. Zaznaczono wpływ otoczenia technologicznego i społecznego na proces komunikacji społecznej, tak więc i czytelnictwa, oraz różnorodność działań podejmowanych w tym zakresie. Dwudniowe gdańskie spotkanie wielu środowisk pracujących na rzecz popularyzacji czytelnictwa w Polsce daje nadzieję na poprawę stanu naszej kultury czytelnictwa w przyszłości.

Wygłoszone referaty ukażą się w monografii pokonferencyjnej.

Rudnicka, E., Więckowska-Trzyska, J. „Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie” – VIII Bałtycka Konferencja Zarządzanie i Organizacja Bibliotek. Gdańsk 15–16 maja 2014 r. Sprawozdanie z obrad.

Biuletyn EBIB [on-line] 2014, nr 6 (151), Archiwa prywatne i społeczne jako składnik dziedzictwa narodowego. [Dostęp 20.09.2014]. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/252>. ISSN 1507-7187.